

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення першочергових питань (реєстр. № 10038-1 від 18.09.2023), поданий народними депутатами України Цабалем В.В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроект передбачає забезпечення оперативного здійснення заходів для належного фінансування нагальних потреб держави, спричинених широкомасштабною збройною агресією російської федерації проти України. У зв'язку із зазначеним виникла потреба у додаткових видатках державного бюджету, зокрема для сектору безпеки і оборони, забезпечення належної державної соціальної підтримки населення тощо.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень проекту акта матиме вплив на показники доходів, фінансування та видаткової частини Державного бюджету України на 2023 рік.

Так, показники видатків державного бюджету передбачено збільшити на **382,0 млрд грн** (загальний фонд – на 376,0 млрд грн, спеціальний фонд – на 6,0 млрд грн).

Збільшення видатків запропоновано здійснити за рахунок збільшення: доходів на 90,9 млрд грн (загальний фонд – 85,0 млрд грн, спеціальний фонд – 6,0 млрд грн), повернення кредитів до державного бюджету у сумі 0,35 млрд грн, показників фінансування загального фонду державного бюджету за борговими операціями на 290,7 млрд гривень.

Законопроект є альтернативним до урядового законопроекту за реєстр. № 10038 від 12.09.2023 (далі – урядовий законопроект) з повторенням всіх його пропозицій з деякими відмінностями.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Відмінностями від урядового законопроекту є збільшення видатків і доходів загального фонду державного бюджету на **64,9 млрд грн** за рахунок збільшення:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000A2FE2E00178CAB00

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 04.11.2022 11:28:15 по 04.11.2024 11:28:15

Міністерство фінансів України

04110-02-2/25401 від 19.09.2023

податку на прибуток підприємств на 22,1 млрд грн;

акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) – на 10,3 млрд грн;

акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)– на 1,3 млрд грн;

ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування– на 11,4 млрд грн;

ПДВ з ввезених на митну територію України товарів – на 19,7 млрд гривень.

Так, законопроектом передбачається збільшити видатки Міністерству оборони України на додаткові 65,2 млрд гривень, зокрема на:

забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни» на додаткові 39,8 млрд грн до запропонованих урядом;

розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання» на додаткові 25,4 млрд грн до запропонованих урядом.

Крім того запропоновано **виключити** пропозиції про збільшення видатків за загальним фондом для:

Бюро економічної безпеки України за бюджетною програмою 6491010 «Керівництво та управління у сфері економічної безпеки» на 315,2 млн грн;

Національній академії медичних наук України за бюджетною програмою 6561160 «Впровадження та реалізація нового механізму фінансового забезпечення надання спеціалізованої медичної допомоги у окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук України» на 53,5 млн гривень.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту призведе до негативних наслідків, зокрема до невиконання показників надходжень до державного бюджету, обмежить виконання державними органами своїх повноважень і виконання запланованих інших першочергових заходів.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

У супровідних матеріалах до законопроекту відсутні фінансово-економічні обґрунтування та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення

витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Проектом закону пропонується **збільшити** річний план податкових надходжень 2023 року до загального фонду державного бюджету на **64,9 млрд гривень**. За підсумками січня-серпня 2023 року спостерігається **перевиконання** планових показників надходжень окремих податків і зборів. Зокрема:

розпис з податку на прибуток підприємств перевиконано на «плюс» 19,9 млрд грн;

акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)– «плюс» 12,9 млрд гривень.

Загальне перевиконання за цими двома видами надходжень – «плюс» 32,8 млрд гривень.

В той же час, розпис не виконано по іншим видам надходжень. А саме:

акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) – «мінус» 2,2 млрд грн;

ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг), сальдо – «мінус» 14,0 млрд грн;

ПДВ з ввезених на митну територію України товарів – «мінус» 7,6 млрд гривень.

Загальне невиконання за цими трьома видами надходжень – «мінус» 23,8 млрд гривень.

При цьому існують суттєві ризики невиконання річного показника і по низці інших податкових надходжень, зокрема з рентної плати. Так, станом на 01.09.2023 надходження рентної плати за користування надрами становили лише 39,4 млрд грн, або «мінус» 17,8 млрд грн від розпису на січень-серпень 2023 року.

Загальне невиконання за вищезазначеними чотирма видами надходжень – «мінус» 41,6 млрд гривень.

Враховуючи викладене, ресурс для збільшення планових доходів загального фонду державного бюджету 2023 року за рахунок **податкових надходжень відсутній**.

Запропоноване збільшення видатків загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою 6561160 пов'язане з нагальною необхідністю забезпечити надання медичної допомоги в ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України» (далі - Інститут) бійцям з важкими поліструктурними травмами кінцівок, що потребують складних високотехнологічних оперативних втручань, їх лікування з застосуванням дороговартісних медичних виробів та медикаментів.

Наразі майже 50% ліжкового фонду Інституту використовується для надання медичної допомоги військовослужбовцям.

Зросла хірургічна активність, кількість оперативних втручань та різних медичних процедур, що в свою чергу призвело до збільшення використання виробів медичного призначення.

Так, за сім місяців поточного року Інститутом надано 6 563 послуги із 7 934, запланованих на 2023 рік, що складає 82,7% від річного обсягу. При цьому запланований обсяг 100% безкоштовних для пацієнтів перевищено на 39,7% переважно за рахунок лікування військовослужбовців.

Спираючись на кількісні показники фактичного перевиконання плану за I півріччя 2023 року та рівень хірургічного навантаження Інститутом обраховано, що для забезпечення надання спеціалізованої допомоги пораненим бійцям на належному рівні до кінця поточного року необхідне додаткове фінансування у загальному обсязі 53 500 тис. грн, а саме:

12 925,0 тис. грн – вироби медичного призначення;

20 075,0 тис. грн – дороговартісні вироби медичного призначення;

15 800,0 тис. грн – медикаменти;

4 700,0 тис. грн – медичні гази, спирти, деззасоби тощо.

Збільшення видатків на сектор безпеки і оборони є важливим, при цьому таке збільшення має бути реалізоване за рахунок реальних джерел надходжень.

З огляду на викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення першочергових питань» (реєстр. № 10038-1 від 18.09.2023), поданий народними депутатами України Цабалем В.В. та іншими Міністерство фінансів України не підтримує.

Перший заступник Міністра

Денис УЛЮТІН